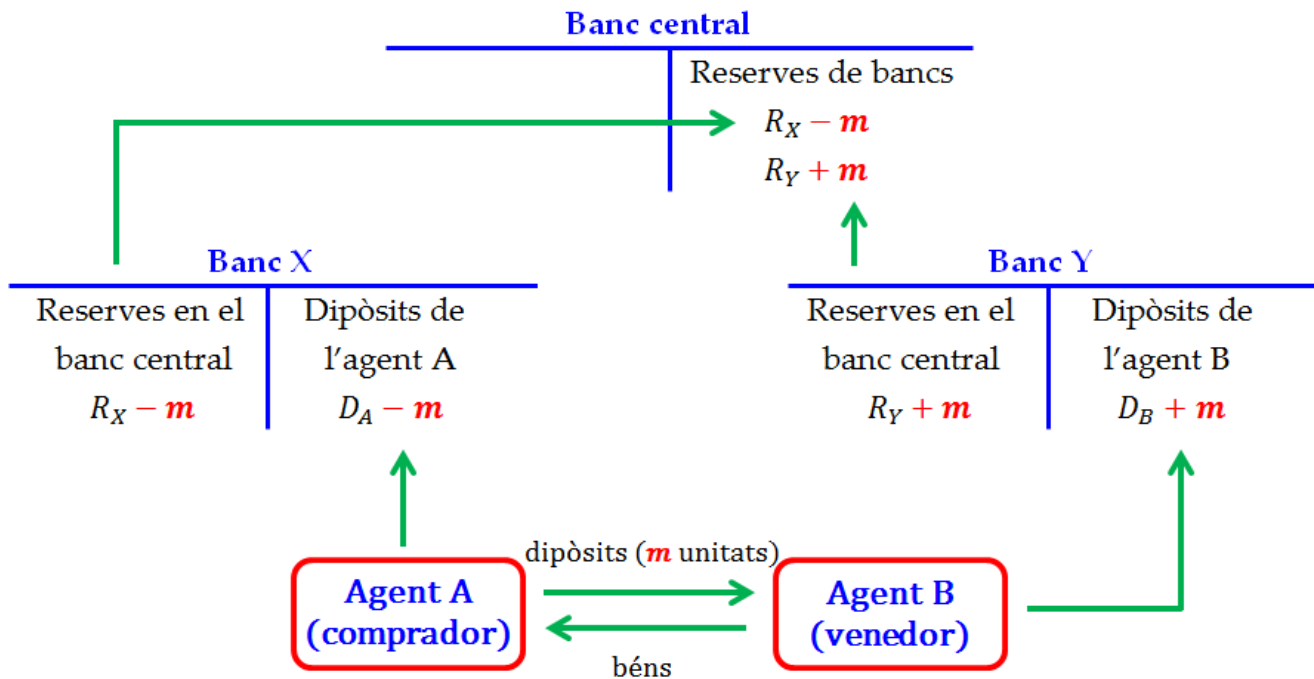

Les reserves del banc central com a eina de compensació interbancària

El sistema de reserves creat i mantingut per un banc central fa possible la compensació dels pagaments entre els bancs. Els bancs han de mantenir cada dia suficients reserves per a facilitar la compensació interbancària.

L'esquema a continuació mostra com els pagaments en una economia fan que el bancs s'intercanviïn reserves del banc central.

La compensació de pagaments a través de reserves del banc central
(Sergio Rossi, 2007, *Money and payments in theory and practice*)

Inicialment hi ha una compravenda que involucra els agents A (el comprador d'un bé) i B (el venedor). L'agent A té un compte corrent (dipòsits) en el banc X. L'agent B té un compte corrent (dipòsits) en el banc Y. El preu del bé són m unitats monetàries. El comprador no paga el bé emprant efectiu sinó que fa una transferència de dipòsits al venedor (és el que implicaria fer el pagament amb targeta de crèdit o dèbit).

La transferència comporta canvis en els balanços comptables dels bancs X i Y, i també del banc central. De fet, es pot interpretar que el pagament d'A a B té lloc en el balanç del banc central. D'una banda, el pagament que A fa a B implica una reducció d' m unitats en els seus dipòsits en el banc X i un increment també d' m unitats en els dipòsits de B en el banc Y. En conseqüència, el banc X redueix el seu passiu i el banc Y l'augmenta. En cada banc, cal una partida compensatòria d'aquests canvis: el moviment de reserves que cada banc té en el banc central.

Pel que fa al banc X, compensa la reducció del seu passiu (disminució en m unitats dels dipòsits D_A de l'agent A) amb una reducció de l'actiu (decrement de les seves reserves R_X també en m unitats). En paral·lel, el banc Y compensa l'augment del passiu (increment en m unitats dels dipòsits D_B de l'agent B) amb un augment de l'actiu (creixement de les seves reserves R_Y en m unitats).

Atès que les reserves involucren el banc central (les reserves són 'diner del banc central' i es comptabilitzen com a passiu del banc central), els moviments de reserves entre els bancs X i Y també queden reflectits en el balanç del banc central. En concret, la partida del passiu del banc central que registra les reserves del banc X es minora en m unitats i, simultàniament, les reserves del banc Y s'apugen en m unitats.

El valor del passiu del banc central no es modifica perquè no s'altera el valor total de les reserves: només hi ha hagut un canvi de mans, m unitats de reserves del banc X es transfereixen al banc Y.

Remarca: tots els registres comptables anteriors pressuposen que el preu del bé de la compravenda inicial, els dipòsits i les reserves estan tots ells mesurats en les mateixes unitats monetàries. Això és, les m unitats que mesuren el valor del bé, les m unitats en què s'alteren els dipòsits en els dos bancs i les m unitats en que es modifiquen les reserves dels bancs en el banc central són les mateixes unitats. Tot plegat significa que hi ha paritat de valor entre les diferents formes de diner. Específicament, una unitat de dipòsits bancaris (una unitat de diner bancari) equival a una unitat de reserves (una unitat de diner del banc central).